

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.4.2023 г.
SWD(2023) 115 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ

Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
относно детергентите и повърхностноактивните вещества, за изменение на
Регламент (ЕС) 2019/1020 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 648/2004

{COM(2023) 217 final} - {SEC(2023) 170 final} - {SWD(2023) 113 final} -
{SWD(2023) 114 final}

Резюме
Оценка на въздействието на предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно детергентите и повърхностноактивните вещества, за изменение на Регламент (ЕО) 2019/1020 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 648/2004
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнището на ЕС?
С Регламент (ЕО) № 648/2004 относно детергентите („Регламентът относно детергентите“) се хармонизират правилата за продажба на детергенти и на повърхностноактивни вещества¹ на пазара. В него са определени строги изисквания за биоразградимост по отношение на повърхностноактивните вещества, стандартизирани пределни стойности за съдържанието на фосфор в потребителски перални машини и автоматични съдомиялни машини и специфични изисквания за етикетиране, за да се информират крайните ползватели за наличието на определени съставки в детергентите (напр. аромати, които могат да предизвикат алергия) и да им се даде възможност да направят информиран избор. Въз основа на констатациите от оценката на детергентите² в настоящата оценка на въздействието са определени два проблема, а именно: 1. В Регламента относно детергентите не е отчетено новото развитие на пазара. След приемането на регламента през 2004 г. са разработени иновативни продукти и устойчиви нови практики, които не са отразени в настоящите правила (почистващи продукти с микроорганизми) или за които не е ясно дали и как са пригодени към правилата (продажби в съдове за многократно пълнене). 2. Липса на ефикасни изисквания за предоставяне на информация за детергентите: припокриванията от законодателно естество между Регламента относно детергентите и Регламента CLP³ често водят до включване на едно и също вещество два или три пъти на един и същ етикет и понякога под напълно различни наименования. Съществува и второ припокриване между тези законодателни актове на ЕС, а именно дублиране на информация, свързана със спешни действия от здравен характер, за детергентите, класифицирани като опасни съгласно Регламента CLP (информационен фиш за съставките съгласно Регламента относно детергентите и информация за токсикологичните центрове съгласно Регламента CLP).
Какво следва да бъде постигнато?
Настоящата инициатива ще спомогне за постигането на високо ниво на защита на здравето и околната среда, както и ще продължи да осигурява ефективното функциониране на единния пазар на детергенти. По-конкретно целта на тази инициатива е да се изяснят и актуализират правилата, за да: - се осигурят равнопоставени условия на конкуренция и да се осигури възможност за иновативни продукти и устойчиви нови практики, - се осигурят оптимизирана защита на здравето и оптимизирано опазване на околната среда, - се намали тежестта за производителите на детергенти, - се подобрят разбирането и осведомеността на потребителите относно етикетите чрез опростяване и рационализиране на съществуващите изисквания за етикетиране в Регламента относно детергентите.
Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?

¹ Повърхностноактивните вещества са повърхностноактивни агенти, които помагат за разграждането на контактната повърхност между водата и маслата и/или мръсотията. Те са една от основните съставки, използвани в детергентите.

² Оценка на Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно детергентите, [SWD\(2019\)298](#)

³ Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006

При оценката на Регламента относно детергентите се стигна до заключението, че добавената стойност от наличието на стандартизирани правила за предоставянето и пускането на пазара на детергенти е безспорна⁴.

С регулаторни действия на равнището на ЕС ще се осигури регулаторен контекст, който дава възможност за иновации за нови видове продукти, нови техники за маркетинг и нови технологии за етикетиране в рамките на единния пазар, като същевременно се осигурява същото ниво на защита на здравето и опазване на околната среда в целия ЕС.

Б. Решения

Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант? Ако няма такъв, каква е причината?

В допълнение към базовия сценарий за непредприемане на действие в настоящата оценка на въздействието са идентифицирани **2 варианта (1а и 1б)** за справяне с проблем 1 (неотчитане на новото развитие на пазара) и **2 варианта (2а и 2б)** за справяне с проблем 2 (липса на ефикасни изисквания за предоставяне на информация).

Вариант 1а

С него ще се гарантира, че потребителите получават необходимата информация, когато купуват детергенти в съдове за многократно пълнене, както и че правилата са еднакви за всички производители на детергенти. Почистващите продукти с микроорганизми ще бъдат включени в обхвата на Регламента относно детергентите и ще бъдат наложени минимални изисквания за предоставяне на информация (етикетиране), така че крайните ползватели да могат да бъдат информирани за наличието на микроорганизми в продукта, чрез който се постига почистващата функция.

Вариант 1б

С този вариант се надгражда вариант 1а по отношение на продажбите в съдове за многократно пълнене, като в допълнение се предлага въвеждането на цифрово етикетиране за детергентите в съдове за многократно пълнене. За да се улесни допълнително тази устойчива практика и да се отключи пълният ѝ потенциал, цялата информация върху етикета, изисквана съгласно Регламента относно детергентите, с изключение на инструкциите за дозиране, може да бъде предоставена чрез цифров етикет.

По отношение на почистващите продукти с микроорганизми с вариант 1б се предлага за тези продукти да бъдат въведени изисквания за управление на риска. Тези изисквания включват общоприложими критерии за употребата на микроорганизми в детергентите, изисквания за етикетиране, определени ограничения за употребата на микроорганизми и клауза за преразглеждане.

Вариант 2а

При този вариант информационният фиш за съставките ще бъде премахнат както за опасните, така и за неопасните детергенти. Освен това във варианта се предлага да бъдат рационализирани изискванията за етикетиране и да се въведе възможност за цифрово етикетиране.

Рационализирането може да се постигне или чрез етикетиране само веднъж (в съответствие с по-строгите правила, **подвариант 1**); или чрез премахване на дублиращите се разпоредби от Регламента относно детергентите (**подвариант 2**).

Като изберат цифровото етикетиране, производителите ще се възползват и от възможността да предоставят определена информация само чрез цифровия етикет. Ако бъдат приложени задължителни принципи за цифрово етикетиране, производителите биха могли да поставят върху своите продукти само цифрови етикети.

Вариант 2б

В този вариант се предлага да се премахне само дублираното изискване за предоставяне на информационен фиш за съставките за опасните детергенти, а това изискване да се запази за неопасните детергенти съгласно Регламента относно детергентите. По отношение на етикетирането вариант 2б е същият като вариант 2а по-горе.

⁴ Пак там.

При оценката на въздействието като предпочитан вариант е посочено съчетанието от вариант 16 и вариант 26.

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Вариант 26 е общоприетият вариант от всички заинтересовани страни (в това число отрасъла, публичните органи и представителите на гражданското общество). В хода на дейностите по консултация бе потвърдена широката подкрепа за цифровизиране на част от информацията върху етикета и за запазване на информационния фиш за съставките за неопасните детергенти.

По отношение на подвариантите за рационализиране на изискванията за етикетиране отрасълът предпочете с малка разлика премахването на дублиращите се изисквания съгласно Регламента относно детергентите (подвариант 2), но изрази широка подкрепа и за първия подвариант, който беше предпочетен и от други видове заинтересовани страни, по-специално от публичните органи и от представителите на гражданското общество.

Беше получена също така широка подкрепа за улесняването и цифровизирането на продажбите в съдове за многократно пълнене съгласно вариант 16. Следва обаче да се отбележи, че стопанските организации и по-големите дружества изразиха по-малка подкрепа за добавянето в Регламента относно детергентите на изисквания за продажбите в съдове за многократно пълнене в сравнение с други заинтересовани страни като малките и средните предприятия (МСП), НПО, екологичните организации и организациите на потребителите.

Сред предложените мерки за управление на риска въвеждането на общоприложими критерии за управление на риска във връзка с почистващите продукти с микроорганизми не беше широко подкрепено⁵.

Следва обаче да се отбележи, че заинтересованите страни от отрасъла съобщиха, че въвеждането на изисквания по отношение на почистващите продукти с микроорганизми като цяло в Регламента относно детергентите ще наложи ненужна регулаторна тежест⁶.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

Очаква се предпочитаните варианти да доведат до ползи по отношение на **намаляване на тежестта и спестяване на разходи за отрасъла**, както и на **по-лесни за четене етикети на детергентите**.

Очаква се с тях също така да се намали тежестта за дружествата по отношение на обширните и припокриващи се изисквания за етикетиране съгласно по-широката регулаторна рамка на ЕС, приложима за детергентите, по-специално като се премахнат всички дублирания в изискванията за предоставяне на информация и като се предложи гъвкавост при предоставянето на част от информацията върху етикета чрез цифров етикет.

Ще има и икономии от мащаба поради това, че физическото пространство на етикета може да позволи използването на повече езици, което означава, че ще се спестят разходи във връзка с разпределението на продажбите и ще се реализира пълният потенциал на единния пазар за детергенти.

С определянето на стандартизирани критерии и с изясняването на изискванията по отношение на по-безопасните за околната среда продукти (почистващи продукти с микроорганизми) и устойчивите нови практики ще се **улесни преходът към зелена икономика, като същевременно ще се гарантира, че иновациите няма да бъдат възпрепятствани**.

Със съчетаването на варианти 16 и 26 освен това ще **бъде осигурено високо ниво на защита на здравето и опазване на околната среда**. С новите мерки за управление на риска във връзка с почистващите продукти с микроорганизми ще се гарантира, че микроорганизмите, използвани в детергентите, са безопасни от гледна точка както на здравето, така и на околната среда, и ще се даде възможност на крайните ползватели да направят информиран избор и да се защитят по-добре, ако имат някаква предишна чувствителност или уязвимост към микроорганизми.

⁵ Въвеждането на изисквания за етикетиране съгласно вариант 1а беше най-предпочитаният вариант.

⁶ Това се отнася до въвеждането на изисквания като цяло *т.е.* както във ВП 1а, така и във ВП 16.

С целенасочените и опростени инструкции за употреба върху етикета допълнително ще се даде възможност на потребителите на продукта да използват правилно тези продукти, като по този начин ще се осигури оптимизирано опазване на околната среда. Освен това със специфичните изисквания за продажбите в съдове за многократно пълнене ще се гарантира, че потребителите ще получат цялата необходима информация за безопасността и употребата, когато купуват детергенти в съдове за многократно пълнене, и ще се насърчи устойчива практика, която води до значителни ползи за околната среда по отношение на отпадъците от опаковки.

Като се разреши част от информацията върху етикета да бъде предоставяна само в цифров вид, ще се намалят допълнително отпадъците, произтичащи от изхвърлянето на неизползвани етикети.

Рационализирането и опростяването на изискванията за етикетиране ще направи **етикетите на детергентите по-лесни за четене и разбиране**, което ще даде възможност на крайните ползватели да намират съответната информация по-лесно и бързо, което е от решаващо значение, особено в случай на злоупотреба. С включването на съставките в етикета само веднъж въз основа на по-строгите приложими правила (вариант 2б, подвариант 1) ще се предложи по-високо ниво на защита на здравето.

Освен това въвеждането на незадължително цифрово етикетиране от една страна ще осигури **допълнителна леснота на използване и осведоменост**, тъй като съществената информация, която остава върху физическия етикет, става по-ясна, а от друга страна ще **доведе до допълнителни ползи за уязвимите потребители и потребителите с увредено зрение**. Ще бъдат въведени цифрови принципи, които ще се прилагат, когато производителите на детергенти решат да използват цифрови етикети. С тях допълнително ще се гарантира високото ниво на защита на здравето.

И накрая, със запазването на информационния фиш за съставките за неопасните детергенти съгласно Регламента относно детергентите ще се гарантира, че нивото на защита ще се запази много високо.

При предпочитания вариант са налице ползи за **функционирането на единния пазар** в резултат от въвеждането на стандартизирани норми за почистващите продукти с микроорганизми и за продажбите в съдове за многократно пълнене, с което ще се предотврати появата на различни национални правила.

Предпочитаният вариант няма да доведе до разходи или ще доведе до незначителни разходи за дружествата, както и ще доведе до известно спестяване на разходи. Най-голямото въздействие — под формата на спестяване на разходи — е резултат от премахването на информационния фиш за съставките за опасните детергенти, **като годишните спестявания от него се оценяват на около 7 милиона евро**.

Поради изискванията за управление на риска във връзка с почистващите продукти с микроорганизми се очаква **допълнителна малка тежест** в размер на **200 000 евро на дружество на година**⁷. Това обаче е горна оценена стойност, която е много вероятно да варира в зависимост от различни фактори (напр. дружеството или размера на портфейла от продукти).

С премахването на регулаторните припокривания ще се осигури по-голяма съгласуваност с по-широката регулаторна рамка на ЕС, приложима за детергентите, а цифровизирането на етикетите на детергентите е в съответствие с цялостния преход към цифровата ера и с успоредните инициативи за цифровизиране на етикетите на химикалите.

Какви са разходите при предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — при основните варианти)?

Очакват се общи еднократни разходи в размер на около 400 000 евро за запознаване на отрасъла за производство на детергенти в резултат на преразгледания Регламент относно детергентите. Осигуряването на безопасност за употреба на почистващите продукти с микроорганизми чрез въвеждане на изисквания за управление на риска ще доведе до разходи за производителите на тези продукти (предимно МСП) в рамките на 200 000 евро на дружество на година.

Може да възникнат и незначителни разходи за приспособяване на съществуващите уебсайтове към цифровото етикетиране за всеки производител, който доброволно избере да го прилага.

В резултат на очаквания ръст на продажбите на детергенти в съдове за многократно пълнене и като се има предвид, че настоящите дейности по правоприлагане вероятно не са широкомащабни поради липсата на яснота в съществуващата рамка, **може да възникне леко увеличение на разходите на**

⁷ Според оценката е възможно да бъдат засегнати 25 дружества в ЕС, произвеждащи продукти с микроорганизми.

публичните органи за правоприлагане.
Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?
Осигуряването на безопасност за употреба на почистващите продукти с микроорганизми чрез въвеждане на изисквания за управление на риска ще доведе до разходи за производителите (предимно МСП) в рамките на 200 000 евро на дружество на година. Това обаче е горна оценена стойност, която е много вероятно да варира в зависимост от различни фактори (напр. дружеството или размера на портфейла). Следователно това няма да окаже отрицателно въздействие върху производителите (предимно МСП), които съобщиха по време на целенасочените консултации, че тези разходи са в приемливи граници. С определянето на стандартизирани критерии и с изясняването на изискванията по отношение почистващите продукти с микроорганизми и продажбите в съдове за многократно пълнене ще се улесни преходът към зелена икономика, като същевременно ще се гарантира, че иновациите няма да бъдат възпрепятствани. Като се има предвид, че в тези пазарни сегменти понастоящем преобладават МСП, това допълнително ще увеличи достъпа на МСП до веригите за създаване на стойност и до пазара като цяло, както и интегрирането им в тях. По отношение на конкурентоспособността на сектора вариант 1б би подпомогнал развитието на канали за дистрибуция в съдове за многократно пълнене, които биха могли да привлекат нови участници (най-вероятно МСП) на този пазар. С вариант 2б в съчетание с вариант 1б ще се даде възможност на МСП да се възползват от предимствата на цифровата ера и ще се достигне до потенциално намаляване на тежестта и спестяване на разходи по същия начин, както при по-големите дружества. С преодоляването на установените правни припокривания и дублирания производителите ще бъдат освободени от съществуващото понастоящем задължение да споменават едно и също вещество повече от веднъж върху етикета на продукта си. Преместването на част от информацията към цифровия етикет ще доведе до спестяване на разходи, тъй като цифровите етикети се актуализират по-лесно и по-евтино от физическите етикети. С намаляването на количеството на информацията, която е задължително да се посочи върху физическия етикет, е възможно да се подобри свободното движение на детергентите във всичките 27 държави от ЕС. За това също така ще помогне възможността за включване на повече езици върху физическите етикети чрез преместване на част от информацията в цифров етикет. Това би помогнало за увеличаване на инвестициите и за икономии от мащаба. Ще бъде постигнато и намаляване на тежестта. Годишните спестявания на разходи в резултат на премахването на информационните фишове за съставките за опасните детергенти и улесняването на продажбите в съдове за многократно пълнене съгласно вариант 2а ще бъдат от полза за МСП по същия начин, както и за по-големите дружества. По същия начин се очаква с вариант 2а да се намали и тежестта за икономическите оператори по отношение на обширните и припокриващи се изисквания за етикетиране съгласно по-широката регулаторна рамка на ЕС, приложима за детергентите, по-специално като се премахнат всички дублирания в изискванията за предоставяне на информация и като се предложи гъвкавост при предоставянето на част от информацията върху етикета чрез цифров етикет.
Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?
Не, въпреки че националните органи може да се сблъскат с известни разходи за адаптиране, за да се приспособят към новия регламент. По отношение на правоприлагането във връзка с цифровото етикетиране няма да има значително въздействие, тъй като органите за надзор на пазара вече имат цифрова грамотност и се занимават с цифрови устройства като част от професионалните си задължения.
Ще има ли други значителни примери на въздействие?
Не са установени други значителни примери на въздействие.
Пропорционалност?
Предпочитаният вариант е в съответствие с принципа на пропорционалност. Той не надвишава необходимото за постигането на поставените цели.

Изискванията за управление на риска във връзка с почистващите продукти с микроорганизми са минималните изисквания, необходими за осигуряване на достатъчно опазване на околната среда и достатъчна защита на здравето. Продажбите в съдове за многократно пълнене ще бъдат улеснени, което ще доведе до намаляване на тежестта за производителите и до положителни ползи за здравето и околната среда.

Цифровизирането на етикетите ще остане незадължително. Когато се използва, то ще се извършва съгласно общите принципи за цифрово етикетирание, за да се гарантират качеството и достъпността на информацията, предоставена в цифров вид.

В съответствие с подхода, който ще бъде възприет по отношение на цифровото етикетирание на класифицирането, етикетирание и опаковането и на продуктите за наторяване⁸, с натрупването на опит и увереност в използването на цифровото етикетирание би могло да се увеличи количеството на наличната информация в цифров вид в бъдеще, чрез което е възможно допълнително да се повиши потенциалът за опростяване за отрасъла.

Г. Последващи действия

Кога ще се извърши преглед на политиката?

Оценка на преразгледания Регламент относно детергентите ще бъде направена 5 години след началото на прилагането му.

⁸ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12992-Chemicals-simplification-and-digitalisation-of-labelling-requirements/public-consultation_bg